

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.

SEPERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
sucursalile Birourile de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenföld & Emerich Leoner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rită garmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicării mai dese
după tarife și învoială.

RECLAME pe pagină a 8.a o
seziă 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.

Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din intru și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare
Târgul Inului Nr. 80, eteșit
1. Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un esemplar 5 or.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 271.

Brașov, Marți-Miercuri 8 (20) Decembrie.

1899.

Ce fac Năsăudenii?

Au trecut opt zile, de când am primit dela Năsăud scirea scurtă telegrafică, prin care ni-s'a adus la cunoștință, că ministrul Wlassics a anulat alegerea profesorului Virgil Șotropa ca director gimnazial, precum și votarea stipendiilor nouă și vechi.

Am creșut, că în urma acestei sciri grave, Românii năsăudenii vor grăbi a-se pune în mișcare pentru a-și apăra dreptul lor încălcat și a pași odată pe față, în mod energic și cu totă bărbăția, în contra uneltirilor de clică ale acelor mameluți, révnitori de interese personale, cari pe toate căile caută să zădărnicescă bunele porniri ale celor, ce pörta la inimă prosperarea și binele școlilor.

Până ađi însă n'avem nici o scire sé se fi întreprins vre-un pas în direcțiunea acésta. Nici măcar atâta nu s'a făcut, ca prin vre-un articol de diar sé se lămurască publicul cetitor român asupra amănun-
telor atentatului d-lui Wlassics.

Nu putem presupune, ca servilismul și lașitatea sé fi ajuns până la așa grad între Românii năsăudenii, ca ei nici măcar sé nu mai cuteze a lupta pentru validitatea drepturilor lor. Pentru ce déră tac și nu dau nici un semn de viață?

Noi avem informațiunea, că în contra alegerii ca director a d-lui Șotropa și în contra persoanei acestuia — pe lângă totă străduința, ce și-au dat și din a căreia cauză a fost atât de mult amânată rezolvarea acestei cestiuni, — nici fișpanul comitatului Bistrița-Năsăud, nici inspectorul superior de școle din Clușă și nici însu-și ministrul instrucțiunii Wlassics n'au putut sé afla nici un motiv, nici măcar politic; din cauza acésta ministrul în scrisoarea sa fără de a-și motiva hotărârea declară pur și simplu comisiunii administrative a fondurilor, că alegerea nu o aprobă și cere sé se redacteze un nou con-

curs „cu termin lung“, care însă înainte de a-se publica sé 'i-se presente lui.

Așa sună ucazul ministrului instrucțiunii publice Iuliu Wlassics. Cine-l va ceti, de bună sémă nu va crede, că aceste lucruri se petrec într'un stat constituțional, căci nisce ucazuri ținute într'un ton atât de volnic și despotic póte nici în auto-crata Rusiă nu se pomenesce.

Nu spune ministrul nici că döră candidatul ales n'ar avé calificațiunea recerută, ori că i-ar lipsi alte condițiuni ce se recer unui director de școle; nici că alegerea, care de altmintrea s'a făcut cu unanimitate, n'ar fi decurs după toate formalitățile prescise; cu atât mai puțin nu póte ministrul sé facă vre-o observațiune contra dispozițiunilor statutare, după cari s'a făcut alegerea, căci döră statutele din cestiune, atât de apă-sătoare pentru Românii, sunt făurite după calapodul unguresc, fiind opera fostului pașă Banffy dela Bistrița și a favoritului séu Csokan. Pentru ce dér ministrul Wlassics n'a întârit alegerea și n'a aflat cu cale, cel puțin pentru ochii lumii, sé motiveze acest pas al séu măcar printr'un cuvânt?

De sigur, pentru-că neaprobarea alegerii d-lui Virgil Șotropa nu s'a făcut pe basă de motive, ci pe basă de intrigă ale unei clici, în fruntea căreia stă fatalul Csokan, care și până ađi dominéză situațiunea în Năsăud. Acest Csokan, temându-se, că prin ajungerea d-lui Șotropa în postul de director își va perde puterea de stăpânitor asupra Năsăudenilor și împreună cu ea póte și mandatul de deputat, a pus totul în mișcare contra d-lui Șotropa. Póte însă n'ar fi putut ajunge la nimic, decât n'ar fi întrevinit patronul séu Banffy, despre care se scie, că și astăđi dispune de un aparat puternic, care actualului ministru-șef impune temerii și îngrijiri. E vorba, va sé dică, de-un fel de presiune, care dá Năsăudenilor sé înțelegă, că prin venirea lui

Szell la putere încă n'au scăpat de Banffy.

Nu mai astfel se póte explica neintărirea alegerii d-lui Șotropa ca director al gimnaziului din Năsăud. Faptul e însă, că prin acésta neaprobare s'a sévrișit un atentat, peste care Românii năsăudenii nu pot sé trecă la ordinea dălei, fără a nu da cea mai tristă dovadă de slăbiciune și inconștiință de drepturile lor.

Considerațiunile de oportunitate un singur moment nu mai pot avé loc, ci cu toții trebuie sé caute chiar de-acum a lua măsurii spre a pune stavilă curentului anarchic și cutropitor, ce s'a pornit asupra lor cu o vehemență, ce și de și va cresce și din a căruia cale nu vor puté scăpa prin umiliri și servilisme, ci numai prin o luptă energică și hotărâtă.

Situația dincóce și dincolo de Laita.

Pe și ce merge tot mai rău se încurcă itele și tot mai complicată devine situația în ambe părțile monarhiei. Câte-va zile sunt numai până la finea anului și étă că cauza compromisului austro-ungar nu e de loc asigurată, ba după cum stau lucrurile ađi, nici nu sunt speranțe, ca pe cale parlamentară pactul sé fiă finalizat, séu cum s'ar dice perfecționat.

Ministru-șef de ungar Coloman Szell a alergat éráși pe la Viena, ca sé se înțelegă cu Clary, că ce e de făcut. Unii dic, că Szell ar fi mers în afacerea delegațiunilor, alții sunt de părere, că drumul lui la Viena stă în legătură cu cestiuni mai grave.

În parlamentul din Budapesta obstrucțiunea kossuthistă începe sé și ridice din nou capul și încă în formă destul de amenințătoare Partida independentă a provocat mai ales în ședința din urmă scene turbulente și i-ar fi plăcut sé aranjeze și votării nominale la propunerea de-a se prelungi ședințele cu câte 2 ore. Afară de acésta membrii din stânga camerei au înscenat un sgomot asurzitor din cauza „stilului de casarmă“ cu care secretarul de stat Gromon a răspuns la nisce apreițări făcute de deputatul Mar-

jay referitor la cvotă. Marjay dize, că decât Ungurii ar avé armata lor națională, atunci n'ar mai fi transferați ofițeri din armata comună la honveđime, cari sunt elemente, ce nu se mai pot folosi. Nu vedeți, dize el, ce sunt în stare sé facă Burii cu armata lor națională? Gromon răspundénd lui Marjay a dis, că acesta n'are nici chemarea, nici capacitatea de a judeca asupra armatei. Aici isbucni viforul. Deputații din stânga săriră de pe băncile lor strigând: Rușine, porcărie! Ei bat băncile și nu lasă pe Gromon sé vorbescă.

Firesce, acest fel de scene a pus pe gânduri și pe d-l Szell, care sé teme, că ađi mâne kossuthistii vor reinvia obstrucțiunea de pe timpul lui Banffy.

Dér ce e cu cvota? E mai mult ca sigur, că nici în parlamentul ungar, cu atât mai puțin în parlamentul austriac cvota nu va fi votată până la 1 Ianuarie. Despre asta garantéză și o foie apropiată de guvern, care mai adaugă, că proiectul despre cvotă se va lua dela ordinea zilei.

În Austria și mai rău. Acolo obstrucțiunea Cehilor merge înainte în parlament, și în desbaterile comisiunii pentru pact. Sâmbătă s'a întrunit acésta comisiune în ședință. Ea însă n'a fost convocată de președintele Bilinski, ci de Menger (german). Când deputații din stânga s'au prezentat la ședință, eși la ivélă, că ea nu póte aduce hotărâre, fiind-o atât cei din partida populară-catolică, cât și Polonii au absentat. Va sé dică aceste două partide éráși în cu Cehii.

În astfel de împrejurări contelui Clary nu-i rămâne alt-ceva, decât sé se fericescă cu paragraful 14, séu sé și dea dimisia. De géba sunt toate declarațiile lui, că va dimisiona, decât i-se vor vota proiectele cele mai necesare, căci Cehii și aliații lor cer fapte și nu vorbe și nu se mai mulțamesc cu promisiuni vage.

De acésta situația critică se lovesc și se vor lovi încă mult și formulele d-lui Szell și tot „kibontakozas“-ul cu care mereu vedem ilustrându-se colónele diarelor guvernamentale. Parcă nu altă, făr' vircolacii

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Preumblări în Bucuresci.

XXV.

Iubile Amice!

De mult tot aud și citesc, că în Ardeal s'ar agita mult cestiunea completării gimnaziului din Brad în liceu cu 8 clase, care ar satisface o necesitate, ce s'ar simți în părțile locului.

Pornind din acest punct de vedere, necurmat mă întreb în gândul meu: care ar fi necesitatea, ce s'ar simți, și care ar fi rezultatele practice și reale, ce s'ar puté dobândi pentru poporul român din părțile locului în special și pentru corpul național din Transilvania, Ungaria și Bănat în general, prin transformarea séu completarea gimnaziului din Brad?

Cu toții scim, că în timpurile

de ađi mai toți bărbații luminați din statele europene susțin cu date statistice în mână, că liceele n'ar mai coréspunde la nevoile și trebuințele poporului, creând numai un proletariat intelectual, séu cum s'ar dice în Ardeal, un proletariat inteligent.

Liceul n'ar pregăti pe tiner pentru lupta vieții; instrucțiunea și educațiunea liceală n'ar duce la alt rezultat, decât la amortirea energiei, inițiativei și destoiniciei elevului de-a puté trăi prin el însu-și, fiind-că liceul l'ar deprinde din copilăria de-a trăi prin alții și dela alții, séu cu alte cuvinte: de-a trăi vecinic sub tutela mai mult séu mai puțin vedută a statului. vorba d-lui Petre Carp privitoare la Românii din regat: „Românul se nasce bursier, trăesce funcționar și móre pensionar“.

În Ardeal însă trebuie sé avem în vedere mai mult, ca în ori-ce altă țără, că puterea statului fiind deținută de adversarii rassei și culturale

nostre specifice romănesci, licealistul nostru eo ipso e înlăturat dela binefacerile, pe cari 'i li-ar puté acorda tutela statului, decât voesce sé rămână credincios poporului român din sinul căruia a eșit.

Încă odată repet, că ținénd sémă de acésta împrejurare enorm de importantă pentru Românii ardeleni, ni-se impune de sine întrebarea: ce se vor face absolvenții liceului din Brad?

Și acésta întrebare se impune ómenilor cugetători, cu atât mai mult, cu cât liceele noastre sunt populate în număr considerabil cu copii de a-i sătenilor români, cari pe când termină fiii lor, fără perspectivă de a-și puté procura pânea prin învățatura obținută în liceu, séu mai bine dis fără perspectivă de a-se puté face domni, rămân și ei în sapă de lemn.

Decă am avé înaintea noastră un tablou din aceste trei decenii din

urmă al absolvenților liceelor din Ardeal și Țera ungurescă, și în special al liceelor române din Brașov, Blăși, Năsăud și Beiuș, ne-am convinge, că mai tot ce-au produs aceste licee, a trecut în Țera romănescă, ér acei, cari au urmat pe la universități séu școli superioare speciale, au venit și ei în urmă, după-ce s'au specializat într'o ramură séu alta.

Nu mi-am propus pentru ađi sé mă ocup cu emigrațiunea elementului cult ardelean în special; cauza, care a provocat acest efect, o cunoșcetii destul de bine și o simțitii destul de amar în viața politică, culturală și socială; mă mărginesc numai în a pune punctul pe i, dicénd, că emigrațiunea, mai mult séu puțin instruită și cultă, în totalitatea sa nu e decât produsul școlilor secundare, superioare și speciale, care creând în Ardeal un proletariat intelectual, acesta cu voiă séu fără voiă, însă în tot cazul de nevoia, a trebuit

au păpat mult doritul „kibontakozos“; de tot într-o incurcă și-o învălmășală a duce și d-l Szell, ca și Banffy?

Politica esternă a Germaniei și Rusia. Discursul ministrului german de esterne, contele Bülow, a format în întreaga presă europeană viu obiect de discușune. Foile americane au întâmpinat cu multă satisfacție acel discurs, pe care cetitorii noștri îl cunosc deja în liniamente generale. Dimpotrivă însă, foile engleze l'au primit ca o pilulă amară. Ele nu sunt deloc mulțămite cu aceea, că Bülow n'a vorbit în ton călduros și măgulitor pentru Anglia, cum așteptau după visita împăratului Wilhelm la Windsor. Tocmai din cauza acésta discursul lui Bülow a desamăgit mult pe Englesi.

Altfel însă vorbesce presa rusă; ea e de-o căldură excepțională față de discursul lui Bülow și de planurile desfășurate de el cu privire la viitoră politică germană. Așa de exemplu, semioficioul „Herald“ dice între altele: „Rusia este convinsă de politica pacinică a Germaniei, ca și de propria ei politică pacinică. Politica Germaniei produce mare încredere în Europa întreagă, fiind-că ea nu e răpitoare, nici neînfrântă și nici fantastică. Contele Bülow de când Germania își are aliații sei europeni, a accentuat, că raporturile germano-rusesci sunt o garanție a păcii și a poziției Germaniei în Europa. Putem deduce așa-dér, că întevrederea împărăților la Potsdam a adus o nouă înțelegere pentru garanția păcii europene. Chiar de se va în-deci flota anuală a Germaniei, acésta nu va fi decât semnul susținerii și desvoltării păcii“.

Protestul

tinerimei universitare române din Clușă
în contra insultei aduse memoriei lui
Avram Iancu.

În templul justiției și prin rostul unui om legatuit prin jurământ dublu, că va apăra după dreptate și bunăcuviință bunul nume și interesele acestui stat, înaintea chipului înaltului Patron al Dreptății, al Majestății Sale împăratului și Regelui nostru, s'a aruncat din nou cea mai nerușinată insultă în fața adevărului.

Avram Iancu, ideală figură din lupta pentru desrobirea națională a poporului nostru, a fost stigmatizat de „conducător de bandiți“ din partea unui om, care și ca procuror de stat și ca conte unguresc, are aerul de-a reprezenta în mod oficial statul ungar și nobilia națiune maghiară. Nobilul conte, care trebuia să cunoască atât părerea stabilită a istoriei despre Iancu, cât și mai ales sentimentele întregului popor românesc pentru acest „rege al munților“, a crezut de cuviință și în interesul statului a lovi din nou inima rănită a acestui popor.

N'a fost destul, nu; trufașul conte a fost convins, că confiscarea a 5000 florini nu pôte produce în inima noastră atâta durere, după cât a lăcomit sufletul său turburat de șovinism. Așa-dér: Iancu șef de bandiți, ér acei bandiți părinții și moșii noștri, acele sute și mii de Români, cari au luptat sub stégurile lui, pentru apărarea tronului, pentru drept și libertate.

Seim noi, că nu e cualificat un prof scăpătat, ca să vatème sfânta amintire a eroilor noștri, dela 1848, dér cu tóte acestea, ca ómeni cu aspirații culturale, nu putem înăbuși în inima noastră indignarea, ce crește în măsură ce vedem, că nici președintele tribunalului, nici ceilalți judecători, nici guvernul, nici presa ungurescă, nici parlamentul țării, nu află o singură vorbă de desaprobare pentru acel agent provocator de ură și de discordia între conec-tătenii aceleiași patrii.

De aceea, după firea și obiceiul nobil al nemului românesc, ridicând protestul solemn în contra nedemnei insultei, cerem în fața lumii pedepsirea esemplară a păcătoșului.

Nu e de demnitătea noastră, nici a seculului, ce apune, a lua satisfacție prin spargeri de ferestrii, prin devastarea caselor și amenințarea siguranței publice; în tinerimea universitară română nu bate sânge de bandiți.

Tinerimea română dela universitatea Francisc Iosif I, din Clușă, cu armele probate ale științei istorice, respinge și resfrânge josnicul atac îndreptat contra caracterului nepătat al lui Avram Iancu, care formeză mândria sa națională. În numele științei batjocurite, în numele dreptății desconsiderate și a ordinii sociale amenințate, în numele acelor ideale, pe cari și „mater alma“ le sâdesce în inima noastră, ca fii devotați ai ei, cerem, ca guvernul țerei să dea satisfacție demnă pentru insulta, ce un organ al său a adresat sentimentului public al lealului și bravului nostru popor!

Clușă, 17 Decembrie 1899.

Aurel P. Banușiu stud. în drept., Lucian Balint stud. în drept., Antoniu Bogdan stud. în drept., Lucian Borcia stud. în drept., Augustin Caliani stud. phil., Aurel Căpușan stud. jur., Vasile Chiroiu stud. în drept., Iuliu Codarcea stud. farm., Corneliu David stud. med., Iuliu Decian stud. jur., Leonida Domide stud. med., Vasile M. Dragoș, stud. jur., George Dublesiu stud. jur., Zenovie Ghazaja stud. jur., Ioan Iacob stud. jur., Nicolae Ionescu rig. drept., Justin Cl. Jugu, stud. jur., Victor Hossu stud. jur., Dumitru Lașcu stud. jur., George Macclariu rig. în drept., Virgil Mureșian stud. jur., Ioan Mezein stud. jur., Alesandru Morariu stud. jur., Ioan Margita rig. în drept., Valer Moldovan rig. în drept., Ioan Mesaroș stud. jur., Iancu Muste stud. jur., Ioan Miclea rig. în drept., Ioan Moga stud. jur., Aurel Nyileani stud. jur., George Novacovici stud. jur., Aurel Oprea stud. jur., Valer Ordace stud. jur., Valer Ostate stud. med., Virgil Olariu stud. jur., Ioan Pop rig. în drept., Nicolae Petra stud. jur., Aurel Petrovicu stud. jur., Octavian Pavelea stud. jur., Victor Pop stud. în

drept., Alesandru Pop stud. jur., Valer Pop stud. în drept., Dionisie Roman stud. în drept., George Repede stud. jur., Ioan Scurtu stud. jur., Coriolan Steer stud. jur., Dușan Spărios stud. jur., Milan Spărios stud. jur., Augustin Strățariu rig. în drept., George Tocitu stud. phil., Samuil V. Cordone rig. în drept., Camil Veltan stud. în drept.

Răsboiul din Africa sudică.

(Infrângerea armatei lui Buller).

Speranța Englesilor s'a topit la Colenso. Joubert, genialul comandant suprem al Burilor, a raportat o strălucită victorie asupra armatei englese de sub conducerea generalisimului Buller. Abia s'au desmetecit Englesii din buimăcăla, ce li-o causase grozava catastrofă a lordului Methuen la Modder-River, și éta că Anglia întreagă e sguduită de scirea unei catastrofe și mai grozave, întâmplată la 15 Decembrie în lupta de lângă riul Tugela.

Armata de 25,000 de sub conducerea lui Buller, singura armată englesă din Africa sudică nebatută până acum, a plecat însoțită de 32 tunuri, ca să despresure și libereze Ladysmithul, care din 30 Octomvre e asediat de Buri. Pentru-ca să ajungă însă la Ladysmith, Buller trebuia să trecă peste riul Tugela, al cărui țerm contrar era apărat de 5000 de Buri. Tóte podurile de peste riul erau ruinate și óstea englesă, vrând să înainteze spre Ladysmith nu putea să trecă Tugela, decât pe la Colenso. Aici s'a întâmplat catastrofa, despre care însuși Buller a trimis la Londra următorul raport telegrafic:

„Regret, că trebuie să raportez despre o grea lovitură a sorții. Dimineața la óra 4 am plecat cu întreaga forță armată din tabăra de lângă Chieveley. Riul Tugela pôte fi trecut pe doue puncte. Intenționasem, ca pe la unul din aceste puncte să forțez trecerea, și adevă cu o brigadă, care trebuia să fii spriginită de brigada principală. Generalul Hart trebuia să atace de-a stânga, generalul Hildyard în partea dreaptă și generalul Littenon în centru. Cele trei trupe trebuiau să se sprijinească una pe alta.

„Des-de-diminéță am văzut, că generalul Hart nu va fi în stare să forțeze trecerea; i-am dat deci ordin, să se retragă. Hart însă atacă cu cea mai mare bravură și batalionul lui din frunte suferi pierderi mari. Colonelul Brooke fu grav rănit. Atunci am dat ordin generalului Hildyard, să înainteze, — ceea-ce el și făcu. Fruntea ostirii sale ocupă stațiunea Colenso și edificiile din apropierea podului. În momentul acesta am audiat, că întreaga artilerie, ce am trimis în sprijinirea atacului, adevă bateriile de câmp 14 și 66 și șese tunuri cu tir repede, de câte 12 funți, au înaintat până la riul, pe care inimicul îl ocupase puternic. Inimicul începă, din o mică depărtare, un foc cu efect și ne au ucis toți caii. Artileriștii au trebuit să rămână acolo cu tunurile.

Își dedeau sforțări desperade să scape tunurile de câmp, însă focul inimicului a fost fórt tare și nu li-au succes să scape decât doué tunuri

„Deóre-ce trupele, fără sprijinul tunurilor, n'ar fi servit decât óca țintă inimicului și prin încercarea trecerii peste riul le ași fi jertfit viața, am dat ordin de retragere, care s'a făcut în deplină ordine. O trupă considerabilă a inimicului tóta ziua a neliniștit aripa dreaptă, însă cavaleria de sub conducerea lui Dundonald și o parte a brigădei, condusă de generalul Barton, au înlăturat atacul. Am avut o qi fórtă căldurosă, care a obosit mult trupele noastre, dér pentru aceea atitudinea lor a fost eminentă.

„Dece tunuri a trebuit să le lăsăm inimicului, unul a fost nimicit de granatele acestuia. Mă tem, că pierderea brigădei lui Hart e fórtă mare, sper însă, că numărul celor grav răniți nu va fi relativ mare. Bateriile 14 și 66 au suferit pierderi grele. Ne-am retras în tabăra de lângă Chieveley“.

Acesta este raportul lui Buller trimis la Londra drept cadou de Crăciun.

O telegramă sosită la agenția transvaaliană din Bruxella spune, că armata lui Buller pôte fi considerată, ca nimicită. O brigadă constătătoare din 1500 de ómeni, s'a nimicit total. Dintre ofițerii ei au căduț 25. Afară de tunuri, Buri au cucerit dela Englesi mulțime de puscă, pe care Englesii, în fuga lor, le-au aruncat.

Nu se pôte descrie efectul, ce l'a făcut la Londra vestea desastrelui dela Colenso. În ziua când a sosit acolo scirea despre catastrofă, poporațiunea întreagă a fost isbită, ca de un fulger. Nimeni nu înțelege, cum s'a putut, ca Buller, care a fost trimis ca un Mesia și dela care toți din tóte părțile așteptau să rapareze printr'o strălucită victorie pierderile de până acum, a fost bătut în mod atât de cumplit.

Cu tóte acestea presa nu se vaetă, ci îndemnă la abnegațiune și jertfă. „Daily Telegraph“ pretinde, ca guvernul să trimită la Africa sudică tóte trupele câte le are la dispoziție și să închirieze cu ori-ce preț și în timpul cel mai scurt corăbii cu mare viteză. Fără excepțiune, scrie acest diar, tot soldatul trebuie să mergă în răsboi, ba chiar și milițiunii trebuie chemați sub arme. „Times“ scrie: „De pe timpul răscoalei din India, Anglia n'a fost într'o situație așa de durerosă și îngrijitoare ca adă. O mare lovitură ne-a ajuns, însă datorită națiunii este acum, să tacă și să se încerdă în aceea, că bravii noștri soldați nu se vor liniști, până când nu vor asigura Angliei victoria“. „Morning Post“, diarul predilect al reginei Victoria, esclamă: „Așa-dér a sosit ziua umilirii noastre; s'o întâmpinăm cu supunere și moderațiune, și lecțiunea, ce ni s'a dat, să ne facă cu atât mai buni și mai

să trecă în țera românescă spre a-se puté adăposti sub ocrotirea și tutela sfântului budget.

Astfel, după mine, liceul din Brad n'ar da nici el alte rezultate practice, decât sporirea numărului destul de mare al proletariului intelectual bine pregătit cu merinde din Jugurta și Xenophon, spre a lua băta în mână și la drum.

În România se aud plângeri generale pe deplin fundate, că școlele secundare, astăzi în număr fórt mare, având fii-care capitală de județ câte-un liceu complect și tot atâtea gimnasii cu câte 4 clase, n'ar da, decât funcționari, pe când carierele independente: meseriile, industria și comerțul sunt în mâna străinilor, cari se îmbogățesc vędând cu ochii în țéră.

La acest mare număr de postulanți se mai adaugă apoi și numărul solicitorilor emigrați ardeleni, cari, — pe la școlele din Ardeal și țera ungurescă, neavând puțința de

a da o deosebită atențiune studiului științelor și limbilor moderne, considerate astăzi ca principalele mijlóce de luptă pentru viața claselor mijlocii și superioare ale societății, sunt în acésta privire cu mult mai inferiori celor de aici.

Orî cum ar fi însă, un lucru e cert, că acestea plângeri și mai ales nemulțumirile și îngrijirile manifestate cu starea actuală, a îndemnat guvernul liberal dela 1898 de a veni cu o grabnică îndreptare, spre a repara timpul și forțele pierdute, modificând legea învățământului secundar prin o sistemă cu mult mai rațională, decât cea de până acum, și dând în același timp învățământului profesional o desvoltare cu mult mai practică și mai correspundătoare cu nevoile și trebuințele poporului român.

De aceea e de datorita celor în drept, ca și în Ardeal, în loc de licee mai bine să avizeze la măsurile și mijlócele necesare înființării de școli elementare practice de agricultură pentru învățământul agricultu-

rei raționale, în vederea culturai micii proprietăți rurale.

Acestea școli ar trebui înființate pe regiuni prin comunele rurale, fiind învățământul exclusiv practic, întrebuintându-se școlarii, ca lucrătorii pe terenul, ce ar trebui procurat pe sēma școlii.

Durata învățământului ar fi de ajuns în doi ani și felul învățământului, bună-óră plugăritul, pomăritul, grădinăritul, stupăritul, viieritul și altele ar puté varia potrivit regiunii.

Tot asemenea s'ar puté înființa și școli elementare de meserii în scop de a forma meseriași pentru industriile de tot felul și în special pentru industria mică, care se pôte exercita la sate, ca și la orașe, în casă séu în ateliere, și cu un utilagiu cât mai simplu și mai eftin.

Asemenea școli ar da róde cu mult mai folositoare, decât școlele secundare, și ar contribui în mod considerabil la bunul traiu și la ina-

vuțirea poporului român, scutindu-l de a mai fi contribuabilul străinilor și de a mai spori numărul proletariului intelectual, care se iée lumea în cap.

Mai astă-vară mi-a crescut inima de bucurie, când am văduț în satul meu natal mai mulți meșteri tineri, copii de săteni din aceeași localitate, exercitând meserii, între cari erau faurii, rotarii, mesarii, cismarii etc. etc. și cari toți trăiau fórt bine; mai bine de o sută de orî, decât un contopist.

Lucrul manual inveselesce și îmbărbătează pe meseriaș; îi dă putere de inițiativă și curagiu de întreprinderi, cari îl pun în posibilitate de a se înavuți. Un meseriaș dispune însuși de sórtea lui și numai bunul Dumneșeu îi pôte lua meseria din mână, pe când funcționărașul de ori-ce natură și de ori-ce categoria ar fi, e pururea în lipsă și nu e decât un instrument docil în mâinile altora, cari dispun de el cum le place.

tari". „Globe“ varsă foc în contra lui Chamberlain.

Aşa-dăr şi Buller a pătit'o ca şi ceilalți comandanți de trupe englesi, ba a pătit'o încă şi mai rău. Catastrofa dela Colenso ne reamintese profeția, ce Joubert, acest iscusit și genial comandant, a exprimat'o după lupta dela Elandslaagte dicând, că ea a fost cea dintâi și cea din urmă luptă câștigată de Englesi în această campanie. Dér Joubert a mai dis: „Și decât Englesii vor veni în Transvaal, vină! De acolo însă nici unul din ei nu va mai eși viu“.

Catastrofa dela Colenso cu drept cuvânt face lumea să se întrebe: cum 300,000 de Buri (atația sunt până la cel din urmă suflet) sciu să țină piept cu un imperiu, care stăpânește peste 300 de milioane? Ea însă este cea mai meritată lecție pentru Englesii fuduli și îngâmfati, căoi n'a avut dór vécul acesta răsboi, care să fi revoltat atât de mult spiritele pentru volnicia și nedreptatea strigătoare, din care a isvorit, ca răsboiul din Africa sudică. Tăria de suflet, vitejia și iubirea de libertate și neaterneare a Burilor și credința lor, că Dumnezeu este cu ei, îi scote mândri și victorioși din această luptă neegală. De aici ar pute să ia exemplu toți cei ce prin forță, volnicia și despotism, vor să nimicească popore mai mici cu aspirațiunil și drepturil la viața națională.

SCIRILE ȚILEI.

— 7 (19) Decembrie.

Spaima șovinistilor. Scim, că viitorul congres al studenților dela toate universitățile europene, se va ține la Paris. Tinerimea maghiară e alarmată, după cum cetim în foile unguresci, de scirea, că la acest congres tinerimea universitară română „își va reînoui atacurile dela Turin“, și de aceea Ungurii se pregătesc „a respinge aceste atacuri.“ Spre scopul acesta Ungurii și-au ales un comitet, care să pregătească terenul pentru Congres și să rediteze și la Paris cunoșcutele rodomontade despre „iubirea de dreptate“ și despre „tractarea blândă“ a Maghiarilor față de naționalitățile nemaghiare din Ungaria. Sperăm însă, că la Paris „fala națiunii“ va căpeta lecția meritată.

Din archidieceasa Blășiului. În 16 Decembrie n. I. P. S. Sa Metropolitul Mihaly a conferit ordurile subdiaconatului și diaconatului clericilor absolvenți Petru Cristea, Ioan Stăicu, Nic. Galea și Aug. Trif. și eri Lună i-a ordonat întru preoți.

Alocuțiunea Papei. Joi s'a ținut consistoriu papal în Roma. Cu ocaziunea această s'a dat cetire alocuțiunii Papei. În introducerea se comunică numirea acelor cardinali, cari sunt incredințați, ca ou privilegiul începutului „anului sânt“ să deschidă sfintele porți ale Basiliceii, Continuând alo-

Posițiunea *lefejiului*, cum s'ar dice în Țera românească, e mobilă și se clatină necurmat ca frunza bătută de vânt, așa că la cea mai mică vijelie ajunge pe drumuri.

La 1867, cu ocaziunea înăurării *dualismului* prin electivitatea funcționarilor de totă mâna, și la 1873 cu ocaziunea numirii funcționarilor judicari în Ardeal și Țera ungurescă, câți părinți de familie n'am vădut rămasi pe dinafară peritorii de fôme?!

MI aduc aminte și acum de nise articole publicate în diarele *săsesci* d'atunci, cari atrăgeau atențiunea părinților meseriași, industriali și comercianți, de-a nu-și mai mărita fetele după *funcționari*, a căror sorte în toate timpurile și în toate țerile e espusă la fluctuațiunile și miseriile politice!

La bună vedere!

Bucuresci, în Decembrie 1899.

Teofil Frâncu.

ocuțiunea arată, că Papa ar fi dorit, ca biserica romană să se bucure de libertatea de mai înainte, pentru-ca însu-și să sevărgăscă ritualele acestea în obicnuitul mod sərbătorec. Alocuțiunea face apoi amintire de conferența din Haga, la care Papa n'a fost chemat și dă espresiune indignării pentru acesta, învinuând Capitolul, care singur a protestat cu îndărătnicia contra invitării Papei și care a și invins.

Inceputul secolului XX. Din Roma se anunță următoarele: Pe cum se scie, Papa a dispus, ca în noptea de Silvestru să se țină serviciile divine în toate bisericile, în semn de începerea secolului XX. Dér fiind-că mulți socotese începutul secolului XX din 1 Ianuarie 1901, Papa a dispus, ca și în noptea de Silvestru a anului viitor să se țină astfel de serviciile divine. — Impăratul Wilhelm se interesază mult de sfârșitul secolului XIX și de începutul secolului XX. După el secolul XX se începe în 1 Ianuarie 1900. Pornind de aici, împăratul a dat ordin, ca la curte să nu se țină obicnuitele felicitări de anul nou în 1 Ianuarie, ci punct la ora 12 din noptea spre 1 Ianuarie.

O rectificare ținem să facem în cauza dărei de sémă, ce am publicat'o într'unul din numerii precedenți privitor la pertractarea procesului din Alba-Iulia. S'a dis, că acusatul T. L. Albini a fost achitat „din lipsa de dovezi“. Acosta, după cum ni-se asigură din parte bine informată, nu este corect. Prin sentință acusatul a fost achitat în mod absolut (fără adausul „din lipsa de dovezi“).

Comunicația întreruptă. În urma ploilor mari și a zăpeții, care s'a topit deodată, au esundat văile și riurile, ruinând poduri, drumuri și traseurile căilor ferate. Din cauza această comunicația pe linia ferată între Brașov și Zărnești, precum și Brașov și Sepsis-Sângeorgiu s'a întrerupt. Este întreruptă și comunicația cu Bucurescii, deorece între Sinaia și Câmpina (Valea largă, Posada, Comarnic) traseul liniei ferate, după cum ni-se comunică, a fost distrus la o distanță însemnată. Din cauza această de vre-o trei zile nu mai primim posta din România.

Promovat. Din Clușă ni-se scie, că în 16 Noembrie n. fù promovat la gradul de „Doctor în științele juridice“ la universitatea de-acolo tinerul *Ioan Mălaiu*, fiul profesorului Dr. Ioan Mălaiu dela gimnaziul român din Năsăud.

Scirea despre victoria Burilor a produs pretutindeni în Europa mare agitația. În parlamentul din Viena scirea a fost comunicată mai întâi de jiaristi. Ea a făcut cea mai bună impresie și bucurie la deputații din toate partidele. Tot așa și în alte capitale europene. La Paris scirea despre victoria Burilor a produs satisfacția în toate cercurile. Asemenea și la Petersburg. Pretutindeni Burii sunt admirați și se bucură mai ales acum de simpatiile lumii întregi.

Congresul bisericesc sərbesc. „Zastava“ din Neplanta este informată, că congresul național bisericesc sərbesc va fi convocat în Aprilie anul viitor. Alegerile pentru congres se vor face în Martie.

Defraudator arestat. În Viena a fost arestat Sămbătă după ameză într'un restaurant de frunte, proprietarul de pământ și bancherul *Najer Laszlo* din Eszek. Najer dispăruse în Octomvre anul curent din Eszek. După dispariția lui a eșit la ivelă, că a comis înșelăciuni și defraudări în sumă de 150,000 fl. El se da în Viena de lord engles și-și schimbase esteriorul; el nu vorbea decât englezese. Detectivii însă, după indiciile date, l'au cunoscut și arestat, aflând la el sume însemnate de bani.

Viena sub zăpadă. Din Viena se anunță, că Vineri și Sămbătă a bătuit asupra orașului un mare vifor cu zăpadă, încât comunicația a trebuit să fiă întreruptă.

Calendarul gregorian în biserica rusescă. În academia de științe dela Petersburg s'a ales sub presidenția marelui duce Constantin o comisiune, care va avé să se ocupe cu cestiunea introducerii calendarului gregorian în biserică.

Gónă în contra maffiei. În Italia s'a pornit o stranică gónă în contra societății secrete *mafia*. Parlamentul din Roma se ocupă cu mare stăruiță de faptele criminale ale membrilor societății și autoritățile au luat toate măsurile necesare, ca să pună mâna pe membrii acestei bande de scelerati. Din Palermo se anunță, că carabinieri aveau cunosciță despre un complot în contra unui distins cetățen și a medicului din Vola. Carabinieri s'au pus pe pândă și înaintea casei medicului au și dat peste trei făcători de rele, cari erau armați cu puseci și pumnale. Intre carabinieri și făcători de rele s'a dat o adevărată luptă. Unul din cești din urmă a fost omorât, altul rănit.

Pentru masa studenților dela școlile medii și superioare din Brașov au intrat următoarele contribuiri:

a) Pe lista Nr. 78 (colectant d-l D. Lăpădat, Săliște) cu totul 60 fl. și anume: M. Ittu silvicultor 5 fl. Corpul învățătoresc din Săliște 10 fl. Daniil Marcu paroch 1 fl. 50 cr. Bucur Comșa 1 fl. Ilie Schitea 1 fl. Lupea Boț 1 fl. D. Ghib 1 fl. I. Pavel 1 fl. N. Lupaș 1 fl. N. Rodean 1 fl. Ioan Comșa sen. 1 fl. Ilie Ghib 1 fl. D. Cup 1 fl. D. B. Comșa 1 fl., Ioan Stan Banciu 1 fl. — Apoi câte 50 cr. dela d-nii: N. Roman, N. Peligrad, Nic. Schitea, D. I. Comșa, Oprea Stefea, D. Roșca, Nic. Roșca, I. Tața, Daniil Bărsan, I. Comșa jun, Oprea Hășigan, Stan Pătruț, Dum. Mosora, Dum. Popa, Dum. Peligrad, D. Ghib, Daniil Moisiu, Nic. Petruț, Oprea Banciu, Ioan Giurgiu, Ioan Herța, Nic. Lupaș jun., Nic. Jurca, Ilie Comșa, Maria Țintea, Ana Loșniță, Ana Borcia, Paras. Comșa Maria Greavu, Ioan Timpenariu, Ioan M. Simean, Oprea Arsenie Maria Timpenariu, I. Borcia, I. Simian, D. Stănișor, Vasile Dădirlat, I. Șandru, I. Goșa, Achim Roșca, Dum. Popa Guran. Dela mai mulți credincioși în biserica cea mare 6 fl. 55 cr., D. St. Herta 2 fl. Dela mai mulți credincioși în biserica numită „din Bratu“ 2 fl. 45 cr. D-l Dr. Nicolae Comșa, medic a subscris 5 fl. ca cotisațiune anuală începând cu 1 Ianuarie 1900.

b) Pe lista nr. 31 (colectant Pr. On. d-n Protopresbiter gr. or. al tractului Cămpeni) cu totul 17 fl. și anume: Romul Furdul protopresbiter 5 fl., Const. Cothișel preot în Certege 5 fl., D. Goia preot în Șohodol 5 fl., Ioan Todea preot în Albac 1 fl., Mihail Candrea preot în Neagra 1 fl.

c) Pe lista nr. 179 (colectant d-l director al institutului „Doina“ din Cămpeni) cu totul 25 fl. 50 cr. și anume: Dr. Basiliu Preda avocat 10 fl., Petru Ioanette 2 fl., Vasile Tomuța 2 fl., Vlăsa 1 fl., Mihail Andreica 2 fl., H. Binder 1 fl., Al. Ivașcu 1 fl., Ana Manovic 50 cr., Michail Palade 50 cr., George M. Corcheș 1 fl., Demetriu Muntean 1 fl., Vasile Chirtop 1 fl., Traian Rațiu contabil 2 fl., Nic. Ungurean 50 cr. — D-l colectant Dr. B. Preda împărtășese, că în proxima adunare generală a „Doinei“ se va face propunere pentru votarea unei sume mai însemnate din venitul curat al institutului numit.

d) D-l prof. *Nicolae Sulică* din incidentul țilei sale onomastice de Lună (6 Dec. v.) a contribuit 5 fl. pentru masa studenților.

Exprimăm cele mai vii mulțămite pentru aceste nobile daruri: *Diracțiunea școlilor*.

Internat român în Caransebeș.

Vechia dorință a Românilor Caransebeșeni, de-a avé un internat pentru tinerimea dela institutul teologic de-acolo, după multe stăruițe ađi este realizată. În 28 Noembrie a. c. s'a săvârșit săntirea și deschiderea internatului, în prezența Prea Săntiei Sale părintelui episcop Nicolae Popea, de cătră d-l protopresbiter Andrei Ghidiu, asistat de preoții Ioan Stoian și G. Buru.

După terminarea actului săntirei, d-l Dr. Iuliu Olariu, conducătorul internatului, a rostit un frumos discurs, la care a răspuns P. S. S. episcopul Nicolae Popea. Intre altele P. S. Sa disese:

„Internatul, așa cum este, e un început mic și modest, dăr nici nu pôte fi altcum, când ne gândim la vitregitatea timpurilor, prin cari a trecut biserica și indeosebi episcopia Caransebeșului, una dintre cele mai vechi în metropolia noastră, care vécuri întregi a fost subjugată, încât și-a pierdut toate averile, ba mai pe urmă și numele. Mijlocele ni-au fost mici, pentru-că nu ne-a rămas nimic din averile noastre. Dumnezeu, care ne-a ajutat de am săvârșit lucrul acesta mic, să sperăm, că ne va ajuta și în viitor, ca prin concordia și bunăînțelegere, armonică conlucrare și dragoste frățescă, cu timpul să completăm până la desăvârșire internatul nostru cel modest de astăzi, așa, ca nu numai pe teologi, ci și pe pedagogi să-i putem adăposti într'ensul, și încă sub condițiuni mai favorabile“.

La urmă toți, câți au luat parte la deschiderea internatului, au trecut în sala de mâncare la un dejun improvisat. Aci directorul internatului a rostit un toast pentru P. S. Sa părintele episcop, Escelența Sa D-l F. M. L. Teodor cav. de Seracin și d-l primar Const. Burdea. Prea Săntia Sa vorbi pentru fruntașii bisericii și poporului, punându-le la inimă concordia strămoșescă. Escelența Sa D-l T. Seracin vorbi pentru preoțiimea română, „care a fost singurul păstrător al legii și limbii poporului român“. S'a mai toastat pentru părintele archimandrit Filaret Musta etc.

Mulțămită publică.

Bacifalu, 5 Decembrie v. 1899.

Comitetul parochial ortodox român din Bacifalu (Săcele), a primit dela Pr. Stim. D-n Virgil Onițiu, director dela școlile medii și superioare române din Brașov, suma de 10 fl. 40 cr. colectată printre stim. d-ni profesori dela gimnaziul român, în favorul renovării Tâmplei dela sfântul altar al bisericii din Bacifalu.

Asemenea s'a primit dela onor. corp învățătoresc al școlilor normale centrale române din Brașov suma colectată de 9 fl. și 30 cr. în scopul indicat.

Primirea sumelor de mai jos se achită în acest mod și se exprimă sentimentele de cea mai profundă mulțămită generoșilor contributori.

Listele se acud la rațiociniul bisericeii, ca documente pro 1900.

Pentru comitetul parochial:

Toma Frateș,
paroch.

NECROLOG. Aurelia Dobrescu, fiică a d-lui protopop Alessandru Dobrescu din Sebeș, după grele suferințe a răposat în 15 Decembrie n. c. în anul al 21-lea al etății. O jălesce intristatul tată, cu fii și fiicele sale, și număröse rudeni. — Dumnezeu s'o odihnescă în pace!

ULTIME SCIRI.

Viena, 18 Decembrie. Situația e cât se pôte mai critică. Dimisiunea cabinetului Clary se așteptă cu siguranță.

Mâne ori poimâne, parlamentul se va proroga.

Londra, 18 Decembrie. După telegrame oficiöse, pierderea generalului Buller e de 1097 ómenii: morți 82, răniți 667, dispăruți 348.

O parte a garnisónei din Gibraltar va pleca în 24 l. c. la Transvaal.

Ministeriul de răsboi a numit pe mareșalul *Roberts* comandant suprem al oștilor din Africa și pe lordul *Kitchener* șef de stat major.

CĂLINDARUL PLUGARULUI
pe anul visect 1900.

A apărut și se poate procura dela
Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Acest Călindăr au intrat în anul VIII-lea, format mare, și conține portretul foarte bine reușit al lui Avram Iancu. Urmază apoi cronologia anului 1900, regentul anului, începutul anutimpurilor, sărbătorile și alte zile schimbătoare, calculul sărbătorilor mai mari, posturile deslegarea postului etc. După cele 12 luni, urmază taxele telegramelor, scrisorilor, pachetelor; competențele de timbre, măsurile metrice, târgurile corectate din Transilvania, Bănat, Țera ungurească și Bucovina. În partea literară găsim un interesant capitol privitor la începerea războiului pentru neatrămarea de G. Coșbuc; apoi „Popa Stoica“, poezii de Dim. Bolintineanu. Auția și binefacerea (un interesant capitol după Smiles-Schramm). Doina, în șanțuri (poezii) de G. Coșbuc etc. În partea igienică și economică: Un dușman al omului (rachiu); Ce se face părintii, ca să-și ferescă copiii de orbi; Cum se tracteze părinții pe copiii lor orbi; Bune sunt beuturile pentru copii? Urmază apoi partea economică: Vitele roșii (pinzgau), de I. Georgescu. Despre gunoiu, de I. Georgescu; Sădirea pomilor; Hrana vitelor (Grăunțele, sfecelele și apa de beut). La urmă mai multe povește prețioase și glume apoi anunțuri. Prețul 25 cr. (cu posta 30). *Vendătorii primesc rabatul cuvenit.*

Sursa de București.
din 7 Dec. n. 1899.

Valori	Do. bătău	Scad. cup.	Cu banii gata.
Valuta amortisabilă	5%	Apr.-Oct.	97 1/2
„ (Impr. 1892)	5%	Jan.-Iul.	98 1/2
„ din 1893	5%	„	98 1/2
„ 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	—
„ (Impr. de 32 1/2 mil.)	4%	Jan.-Iulie	81 3/4
„ (Impr. de 50 mil.)	4%	„	85 1/2
„ (Imp. de 274 m. 1890)	4%	„	86 1/2
„ (Imp. de 45 m. 1891)	4%	„	86 1/2
„ (Im. de 120 iul. 1894)	4%	„	86 1/2
„ (Im. de 90 mil. 1896)	4%	„	86
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6%	Mai.-Nov.	86
Oblig. Casei Pensionilor fr. 300	10	„	—
Oblig. comunei București 1883	5%	Jan.-Iul.	—
„ „ „ „ din 1884	5%	Mai.-Nov.	—
„ „ „ „ din 1888	5%	Jan.-Dec.	—
„ „ „ „ din 1890	5%	Mai.-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5%	Jan.-Iulie	93 1/2
„ „ urbane București	4%	„	80 1/2
„ „ „ Iași	5%	„	87 1/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	„	84 1/2
„ „ „ „ „	6%	„	84 3/4
Banca Rom. uit div. fr. 12.51	500	150 v	—
Banca Națion. ult. div. 86	500	intr. v.	2430
Banca agricolă	500	150 v	300
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	275
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	„	410
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	„	415
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	„	—
Soc. Rom. de Hârtie ult.	100	„	—
„ Patria“ Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	„	—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„	—
„ „ „ 2 em. u. d. 0	100	„	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	„	—
„ Bistrița“ soc. p. f. hârtii 30 „	100	„	—50
Soc. p. const. de Tramways	30	„	—
„ tranșă aur	30	„	—

SCOMPTURİ:

Banca naț. a Rom	8%	Paris	8%
Avansuri pe efecte	9%	Peterseurg	6 1/2
Casa de Depuneri	6%	Berlin	6%
Londra	5 1/2	Belgia	4 1/2
Viena	6%	Elveția	5%

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Decembrie 1899.

Renta ung. de aur 4%	115.70
Renta de corone ung. 4%	94.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	118.25
Bonuri rural ungare 4%	93.70
Bonuri rurale croate-slavone	—
Impr. ung. cu premii	159.25
Bonuri pentru reg. Tisei și Seghedin	137.25
Renta de argint austr.	98.65
Renta de hârtie austr.	98.30
Renta de aur austr.	115.65

Lesuri din 1860.	137.—
Acții de-ale Băncii austro-ungară	906.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	372.50
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	374.10
Napoleoniori	9.60
Mărci imperiale germane	59.02 1/2
London vista	121.10
Paris vista	47.85
Rente de corone austr. 4%	99.85
Note italiene	44.95

Cursul pieței Brașov.

Din 19 Decembrie 1899.

Banota rom. Cump.	9.17	Vând.	9.21
Argint român. Cump.	9.—	Vând.	9.05
Napoleoniori.	9.60	Vând.	9.60
Galbeni Cump.	5.62	Vând.	5.65
Ruble Rusești Cump.	127.—	Vând.	128.—
Mărci germane Cump.	58.75	Vând.	—
Lire turcești Cump.	10.71	Vând.	—
Seris. fonc. Albina	101.—	Vând.	5% 101.50

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nr. 18983—1899.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la evaluarea și prescrierea
chiriei de apă pro 1900.

Conform statutului (§. 9.) pentru apa din apeducturile orașenești și fântâni, se provocă spre scopul evaluării și prescrierii chiriei apei pro 1900 toți proprietarii noștrilor clădirii său a astorfel de case din cetate, Scheiț, Brașovul-vechi și Blumenă, ale căror localități în urma adaptărilor, ce s'atinge de numărul lor, au suferit o schimbare, ca până în 30 Decembrie a. c. se insinueze numărul localităților la comptabilitatea chiriei de apă în oficiul de dare orașeneș.

Toți proprietarii de casă a celor 4 părți de oraș se provocă, ca până la amintitul termen să insinueze tot la aceeași comptabilitate numărul vitelor, cari se află pe realitățile lor de casă.

În cas când cu ocaziunea revizuirii, ce se va face în decursul lui Ianuarie 1900, se va constata, că proprietarul de casă nu a corăspuns amintitei provocări, atunci pe lângă chiria de apă satorită, are de a plăti, pe temeiul referitiei sentințe adusă de poliția locală, și o pedepsă de bani de 1 până la 40 corone.

Brașov, 6 Decembrie 1899.

781.2-2.

Magistratul orașeneș.

Covore, pânuri

pentru padiment.

Covore pentru cai,
din fabrica de postav
a lui

MARTIN H. LANG

colori veritabile, desenuri frumoșe, foarte durabile, lucrate numai din lână curată, **se vând** — cât vor fi disponibile — cu prețuri reduse și ieftine la fabrica de postav a lui

MARTIN H. LANG

Strada Castelului nr. 59|61

și la prăvălia
din Strada Vămii nr. 14.

1—3.796.

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul à 5 cr. se vinde
la librăria Nic. I. Ciureu și
la Eremias Nepoții.

Nr. 18751—1899.

Publicațiune.

Spre scopul asigurării lucrărilor de edificat și a furnisărilor recerute la noua edificare a casarmei orașenești normale de infanterie în Brașov (Brașovul-vechiu, brazda lungă) se va ține pe baza hotărârii comunității orașenești din 30 Noemvrie a. c. în (șeptespredece) 17 Ianuarie 1900 înainte de prânz în casa statului o nouă pertractare scripturistică de oferte. Lucrările și furnisările de predat sunt:

1. Lucrările de pământ și zidari	151.700 fl.
2. „ „ beton	13 000 „
3. Acoperirea cu țigle Thomanice dinpreună cu lătuirea	9.450 „
4. Lucrările de petrară	2.600 „
5. „ „ dulgheri	41.000 „
6. „ „ tâmplari	15.900 „
7. „ „ văpsitori	4.400 „
8. „ „ lăcătuși	16.900 „
9. „ „ sticlari	3.800 „
10. „ „ tinichigii	3.800 „
11. „ „ zugravii	650 „
12. „ „ pardositori.	2.650 „
13. Furnisarea stâlpilor cilindrici și tintuiți de diferite forme, plate cilindrice de 10—12 m. m. țărime, tinichea profilul griedl, stâlp gob de tuță, țeve de tuță pentru latrine, ferestere de fer pentru coperiș etc.	30.200 „
14. Furnisarea cupțorelor de fer de ventilațiune, cupțorelor ordinare de tuță etc.	4.600 „
15. Furnisarea și instalațiunea țevilor de teracotă	950 „
16. Furnisarea și montarea rolettelor de ferestră.	300 „
17. Furnisarea țevilor glasate de pără dinpreună cu instalațiunea inclusive lucrările de pământ	2.600 „
La olaltă	304.500 fl.

Lucrările se dau seu în întreg autreprenorilor general, seu singuraticilor autreprenorilor în grupe singuraticie.

Reflectanții se provocă, ca cel mult până în 17 Ianuarie 1900 la 9 ore înainte de prânz, să-și așternă la D-nul senator magistratual Alfred Schnell ofertele scripturistice, provădute cu timbru de 50 cr. și sigilate observându-se, cumcă ofertele mai târziu așternute, precum și declarațiunile ulterioare nu se vor iua în considerațiune.

Ofertele au de a fi provădute cu un vadiu de 5% din suma de spese preliminară pentru respectiva grupă de lucrări, vadiul are se constea din parale gata seu din hârtii de preț; ofertul are să fie subscris de însuși ofereant, amintind cu acurateță locuința sa. În ofert este de a se aminti în cifre și litere în procente scădământul, ce se lasă din suma totală de spese preliminate; ofertul are se conțina declarațiunea ofereantului, cumcă condițiunile de oferte și acele contractuale i sunt cunoscută și că se supune lor necondiționat.

Plaurile de edificare, descrierea edificării, preliminarile de spese, tarifele orașenești de preț, conspectul asupra modificărilor, cari au de a se lua în considerare la asceruerea ofertelor în direcția computărilor de spese satorite, condițiunile de oferte și acele contractuale, se pot până la ziua pertractării de oferte examina în decursul orelor de birou în blorul D lui senator Alfred Schnell.

Brașov, 7 Decembrie 1899.

767,2—2.

Magistratul orașeneș.

V. 93/16—1899.

végrh. Sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirok kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a hosszufalusi kir. járásbíróság 1898 évi V. 93/16 sz. végzése folytán Dr. Leményi Jenő felperes részére Dr. Leményi Pompil alperes ellen 1000 frt. — kr. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesétől felül foglalt és 569 frt. 60 kr-ra becsült ingóságokra a hosszufalusi kir. járásbíróság V. 93/16—1895 számú végzésével a további eljárás vagyis az árverés elrendeltetvén annak az alap és felülfoglaltatós követeléseire erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, az árverés Hosszufaluban végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására határidőül 1900 évi január hó 5 én délután 2 órája kitűzetik, a mikor bíróság letoglalt többféle házbutorok és szerelvények stb., készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Egyszermind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtós követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtós jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldötnél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kitűggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Csernátfalun, 1899. évi december hó 14-ik napján.

Veress Mihály,

797.1—1.

kir. bírósági végrehajtós.

A. V. I. S.

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potu face și reînoui ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonati să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonază din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă. **Administraț. „Gaz. Trans.“**